

TEMAT LEKCJI: Migracje w Polsce. Migracje na świecie. Podstawowe informacje.

AUTORKA: Sylwia Żulewska

CELE: Uczeń/uczennica wie, umie, rozumie:

- Rozumie podstawowe definicje związane z migracjami i potrafi je rozróżnić: uchodźca, migrant, osoba wewnętrznie przemieszczona.
- Umie wyjaśnić podstawowe przyczyny migracji przymusowej i dobrowolnej.
- Zna liczbę migrantów i migrantek żyjących na świecie.
- Wie gdzie szukać rzetelnych informacji na temat procesów migracyjnych.

HASŁA TEMATYCZNE: migranci i migrantki, uchodźcy i uchodźczynie, dane, fake news, praca w grupach

POZIOM EDUKACYJNY (WIEK UCZNIÓW I UCZENNIC/KLASA): I – IV klasa liceum

ODWOŁANIA DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

Cele kształcenia ogólnego:

- 2) doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;
- 4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
- 5) łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobraźniowo-twórczymi;
- 6) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej.

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT ZAJĘĆ MOŻNA ZNALEŹĆ:

- Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej o uchodźcach: <http://uchodzcy.info/infos/mity-i-fakty/>
- Jeżeli chcesz poczytać więcej na temat migracji oraz form legalizacji pobytu w Polsce: <https://www.migrant.info.pl/>

CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM LEKCJI?

W miarę możliwości usiądźcie w kółku, rozsuwając stoły na boki pozostawcie tylko krzesła. Zmiana układu sali wpłynie na przebieg dyskusji. Osoby uczestniczące w warsztacie będą pracować w grupach.

CZAS: 2 x 45 minut = 90 minut + przerwy, których długość i częstotliwość osoba prowadząca może uzgodnić z osobami uczestniczącymi (rekomendujemy 1 przerwę około 10 minutową)

UŻYTE SKRÓTY:

OP – osoba prowadząca

OU – osoby uczestniczące

Czas	Cel metody	Opis metody	Potrzebne materiały (np. flipchart, link do filmu, załącznik nr...)	Uwagi i warianty ćwiczenia Na co należy zwrócić uwagę?
10 minut	Wprowadzenie do tematyki zajęć	OP wita się z uczestnikami i uczestniczkami przedstawiając poruszany temat migrantów i migrantek. OP zadaje pytanie: <ul style="list-style-type: none"> • Skąd pochodzi Twoja rodzina/przodkowie? 		Te 3 pytania są na rozgrzewkę – pozwól aby OU mówiły to co myślą, nie poprawiaj (nie wyjaśniaj podstawowych pojęć nawet jeżeli błędnie ich używają;

		<p><i>(powinny paść różne odpowiedzi, pamiętając że nawet przyjazd z jednego miasta w Polsce do drugiego jest migracją)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> W takim razie czy możemy powiedzieć że migracje są naturalnym procesem społecznym? <i>(prawdopodobnie wszyscy dojdziecie do wniosku, że tak, gdyby były wątpliwości, OP może posłużyć się przykładami odnoszącymi do migracji zwierząt, technologii, wiedzy, ciągłego ruchu w przyrodzie)</i> Dlaczego więc migracje przymusowe budzą tak wiele emocji? <p>OP informuje, że dzisiejsze zajęcia będą dotyczyły migracji i zaprasza do pierwszego ćwiczenia.</p>		<p>w trakcie zajęć dojdą do prawidłowych informacji samodzielnie.</p>
<p>40 minut (10 minut na organizację ćwiczenia + 20 minut na pracę w grupach + 10 minut na omówienie i przedstawienie pracy w grupach)</p>	<p>Poznanie podstawowych pojęć i danych dotyczących migracji.</p>	<p>OU dzielą się na 3 osobowe grupy (np. odliczając do trzech). Przed rozdaniem materiałów OP zadaje poniższe pytania a odpowiedzi OU zapisuje w widocznym miejscu (tablica/flipchart):</p> <ul style="list-style-type: none"> Jak myślicie ilu uchodźców/uchodźczyń żyje w Polsce? Ilu cudzoziemców/ek mieszka w Polsce? Jakiej narodowości cudzoziemcy/ki mieszkają w Polsce? <p>Następnie każda z grup otrzymuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zestaw 3 stwierdzeń; Zestaw 3 historii; Zestaw sześciu cyfr. <p>Zadaniem OU, będzie zapoznanie się z otrzymanymi</p>	<p>Materiały do tego ćwiczenia to załącznik numer 1. Przygotuj stwierdzenia, historie oraz liczby. Flipchart/tablica</p> <p>Link do filmiku:</p>	

		<p>historiami i cyframi, a następnie obejrzenie krótkiego materiału filmowego z warsztatów międzykulturowych „Poznajmy się”, w którym to znajdują informacje jak prawidłowo powinny być dopasowanie stwierdzenia, historie, oraz cyferki. Uwaga! W filmie pojawiają się jedynie definicje oraz liczby, na podstawie których OU same będą musiały stwierdzić, która z otrzymanych historii odpowiada konkretnej definicji. Drużyny mają na zadanie 20 minut. Po tym czasie wspólnie sprawdźcie jak wyglądają odpowiedzi w każdej z grup i ułóżcie prawidłowe zestawy: stwierdzenie – historia – liczba dot. świata – liczba dot. Polski.</p> <p>Prawidłowe odpowiedzi dla OP:</p> <p>Migrant/Migrantka – Masz 24 lata, właśnie co ukończyłaś studia na wydziale weterynarii... Liczby: świat: 272 miliony, Polska: ok. 2 milionów.</p> <p>Uchodźca/Uchodźczyni – Masz 30 lat, jesteś dziennikarką. Osoba wewnętrznie przesiedloną... Liczby: świat: 20.4 milionów, Polska: 2 776 tys. osób.</p> <p>Osoba wewnętrznie przesiedlona – Jesteś 50-letnim informatykiem... Liczby: świat: 43.5 milionów, Polska: brak danych.</p> <p>Na koniec OP zadaje pytania do dyskusji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy to zadanie było dla was trudne? • Które z tych informacji było dla Was nowe? 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Co sądzicie o historiach które przeczytaliście i przeczytałyście? • Co sądzicie o liczbach? Spójrzcie na wartości podane przez Was przed zadaniem, czy są one większe czy mniejsze? Jak sądzicie dlaczego są takie? • Skąd czerpicie wiedzę o świecie? 		
10 minut	Poznanie przyczyn uchodźstwa	<p>Na podstawie poprzedniego ćwiczenia i historii dot. uchodźstwa stwórzcie definicję i zastanówcie się nad innymi przyczynami, niż ta wymieniona w historii. OU mogą korzystać z Internetu, lecz w pierwszej kolejności OP stara się dopytywać tak aby OU ułożyli ją w oparciu o swoją wiedzę.</p> <p>Pytania pomocnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przypomnijcie sobie różne doniesienia medialne, z jakich krajów i z jakiego powodu ludzie uciekają aktualnie? • Jakie są podstawowe prawa człowieka? <p>Definicja uchodźstwa wg ONZ:</p> <p>Uchodźca/uchodźczyni – osoba, która na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem ze względu na swoje pochodzenie etniczne, religię, narodowość, przynależność do określonej grupy społecznej lub poglądy polityczne przebywa poza krajem, którego jest obywatelem/obywatelką i ze względu na te obawy nie chce</p>		Jeżeli scenariusz prowadzony jest w ramach lekcji, OU mogą wpisać definicje jako notatkę z lekcji.

		<p>lub nie może do niego powrócić.</p> <p>OP zaprasza OU do kolejnego ćwiczenia, w którym dowiedzą się jak na bieżąco samemu sprawdzać informacje na temat migracji.</p>		
20 minut	<p>Poznanie rzetelnych narzędzi informacji.</p> <p>Refleksja nad strukturą migracji w Polsce i na świecie.</p> <p>Refleksja nad tym jak pokazywani są migranci i migrantki w mediach.</p>	<p>Poproś OU, aby włączyli swoje telefony i weszły na stronę www.migracje.gov.pl. OP mówi że jest to strona, która zbiera informacje dotyczące liczby migrantów i migrantek. Co ważne, dane na stronie dotyczą jedynie osób, które swoje dokumenty pobytowe otrzymały w Polsce, czyli statystyki nie obejmują osób, które wjechały do naszego kraju na podstawie wizy, dowodu/paszportu (obywatele strefy Schengen), paszportu biometrycznego (np. obywatele Ukrainy przebywający w Polsce max. 90 dni w roku).</p> <p>OP zadaje poszczególne pytania i zachęca do tego aby każda z osób dzieliła się swoimi przemyśleniami, zadając pytania pomocnicze zapisane <i>kursywą</i>.</p> <p>OU otwierają na początku zakładkę Świat, sprawdzając dane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obywateli jakiego kraju żyje najwięcej w Polsce w drugiej kolejności? <i>Czy wiecie coś więcej o tym kraju, ich kulturze i sytuacji politycznej?</i> • Czy więcej jest kobiet czy mężczyzn imigrantów w Polsce? <i>Jak sądzicie, dlaczego mężczyźni częściej emigrują?</i> • Ilu jest migrantów/ek w Polsce w przedziale 		

<p>10 minut</p>		<p>wiekowym 18 – 23 lata? <i>Czy jest ich więcej czy mniej niż osób w wieku po produkcyjnym? Jak to wpływa na polską gospodarkę?</i></p> <p>Następnie OU otwierają zakładkę Polska, sprawdzając dane dotyczące Waszego województwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaki typ dokumentu najczęściej posiadają migranci i migrantki zamieszkali w naszym województwie? <i>Czy wiesz czym się różni karta stałego pobytu od czasowego? Jeżeli nie, poszukaj tej informacji.</i> • Z jakiego kraju pochodzą migranci i migrantki zamieszkali w województwie? A z jakiego w innych województwach? np. mazowieckim, podkarpackim, lubuskim, opolskim? <i>Czy widzisz jakieś zależności przygraniczne?</i> • Porównaj dane z roku 2021 i 2011 – czy migrantów/ek było więcej czy mniej? Jak się to ma do danych światowych? <p>OP zadaje pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy znaliście wcześniej tę stronę internetową? • Czy znaliście wcześniej te dane? Jak sądzicie, dlaczego więc dane podane przez Was na początku (przed pierwszym ćwiczeniem) były inne (<i>komentarz: prawdopodobnie będą one znacznie zawyżone</i>). <p>W trakcie dyskusji z dużym prawdopodobieństwem padnie kwestia źródeł informacji, wiadomości w telewizji i</p>	<p>Link do filmiku: https://www.youtube.co</p>	
-----------------	--	--	---	--

		<p>Interneście. OP pyta się OU czy znają termin fake news, a następnie włącza filmik i prosi OU aby oglądając go myśleli o przekazach medialnych dot. migrantów i migrantek.</p> <p>Po filmie OP pyta się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak sądzicie, jak migranci i migrantki są pokazywani w polskich mediach? Jakie informacje przeważają? Czy są one rzetelne co do danych liczbowych? Czy materiały wizualne mają na uwadze zachowanie szacunku i godności tych osób? <p>Po krótkiej dyskusji, OP dziękuję za udział w zajęciach. Jeżeli temat ten zainteresował OU, możecie o migracjach przeprowadzić kolejne lekcje. Polecamy szczególnie scenariusze znajduje się na stronie: https://emic.com.pl/szkoly/scenariusze-lekcji/</p>	<p>m/watch?v=cSKGa_7XJkg</p> <p>Jeżeli OP zabraknie czasu, może te pytania zadać OU jako pytania do samodzielnej refleksji po zajęciach.</p>	
--	--	--	--	--

ZAŁĄCZNIKI (m.in. testy, karty pracy i zdjęcia - wklejamy do tego pliku)

ŹRÓDŁA I MATERIAŁY DODATKOWE

Załącznik nr 1

Stwierdzenia do pocięcia na paski:

Migrant/migrantka

Osoba wewnątrznie przesiedlona

Uchodźca/Uchodźczyni

Historie do pocięcia na paski

Masz 24 lata, właśnie co ukończyłaś studia na wydziale weterynarii. Masz wielu przyjaciół, młodsze rodzeństwo – pełnoletniego brata i kilkuletnią siostrę oraz babcię która wymaga kosztownej operacji biodra. Od kilku miesięcy pracujesz w sklepie sprzedając ubrania i galanterię. Mimo, iż praca nie spełnia Twoich ambicji, a leczenie zwierząt od zawsze było Twoim marzeniem, to nie rezygnujesz z niej, jesteś jedyną żywicielką rodziny. W pracy poznajesz koleżankę, która coraz bardziej staje się bliższa Twojemu sercu. Zakochujecie się w sobie, a Twoi przyjaciele i rodzina nie akceptują waszego związku. Życie w kraju, w którym związki nieheteronormatywne są delikatnie mówiąc społecznie nieakceptowalne. Decydujecie się na wspólny wyjazd do innego kraju, w którym masz nadzieje znaleźć pracę jako lekarka weterynarii. W nowym miejscu zamieszkania masz większe szanse znalezienia pracy zgodnie ze swoim wykształceniem, zaoszczędzić więcej pieniędzy na operację babci i będziesz żyć szczęśliwie razem ze swoją partnerką. Stajesz się .....

Jesteś 50-letnim informatykiem. Mieszkasz w stolicy kraju, masz duży dom, cztery córki i żonę, która jest nauczycielką matematyki. Co roku jeździcie na zagraniczne wakacje. Wiesziesz szczęśliwe życie, jesteś zdrowy i zadowolony ze swojego życia. Od kilku miesięcy dochodzą cię wieści, że rząd Twojego państwa wdał się w konflikt z sąsiednim krajem. Na ulicach zaczyna pojawiać się

wojsko. Po kilku tygodniach padają pierwsze strzały. Twoja firma zostaje zamknięta, a ty w jednej chwili tracisz pracę i źródło stałego dochodu. Twój status ekonomiczny drastycznie się pogarsza. Na domiar złego, twój dom zostaje uszkodzony w wyniku ostrzału wojskowego, nie da się już dłużej w nim mieszkać. Znasz dwa języki obce i jesteś informatykiem, więc znalezienie pracy w innym kraju nie będzie takie trudne. Wraz z rodziną pakując wszystkie dokumenty i pozostały dobytek decydujecie się na wyjazd. Dojeżdżacie do granicy nowego bezpiecznego kraju, jednak strażnik graniczny znający już waszą historię nie chce was przez nią przepuścić mówiąc, że możecie zamieszkać w pobliskim mieście, w którym nie ma wojska. Stajecie się.....

Masz 30 lat, jesteś dziennikarką. Wspólnie z grupą znajomych zakładacie profil w mediach społecznościowych, w którym to publikujecie informacje (analizy prawne, pisma, zdjęcia, artykuły itp.) na temat przypadków korupcji wśród polityków i polityczek. Wasza działalność zyskuje coraz większą popularność, wkrótce działalnością grupy zaczynają się interesować media. Wasze informacje stają się dowodami w sprawach sądowych. Zaczynasz odbierać dziwne telefony, czujesz się śledzona, a Twojego partnera zwolniono z pracy mimo braku jakichkolwiek przesłanek. Wkrótce przeciwko Waszej grupie wszczęte zostaje postępowanie. Trafiasz do więzienia, gdzie wszystko wskazuje na to że finał sprawy jest już przesądzony, a policjanci używają wobec ciebie przemocy. Po wypuszczeniu z aresztu wraz z rodziną decydujesz się na wyjazd z kraju. Ślady po poparzeniach, które zostały na Twojej skórze po pobycie w areszcie będą kluczowym dowodem w trakcie legalizacji pobytu w nowym kraju. Wraz z rodziną trafiasz do ośrodka w którym oczekujesz na decyzję. Po 14 miesiącach oczekiwania otrzymujesz decyzję. Stajesz się.....

Liczby do pocięcia:

Na świecie:

272 miliony

43.5 miliona

20.4 miliona

W Polsce:

Ok. 2 miliony

2 776 tys. osób

Brak danych